

مطالعات پیش‌امکان‌سنجی برای شناسایی
فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان آذربایجان غربی
در بخش معدن و صنایع معدنی

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۳۱۷۹

شهریورماه ۱۳۹۲

دفتر: مطالعات انرژی؛ صنعت و معدن

به نام خدا

فهرست مطالب

۱مقدمه
۲وضعیت کلی معادن استان
۹جمع بندی و نتیجه گیری
۹منبع و مأخذ

مطالعات پیش‌امکان‌سنجی برای شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان آذربایجان غربی در بخش معدن و صنایع معدنی^۱

مقدمه

اصل رقابت‌پذیری در دنیای امروز، وجود و لزوم برنامه‌ریزی صحیح برای استفاده از سرمایه و منابع محدود و تخصیص بهینه منابع در جهت استفاده از مزیت‌های نسبی را بیش از پیش تقویت می‌کند. یکی از وظایف اصلی حاکمیت، شناخت مزیت‌های نسبی مناطق مختلف و ایجاد زیرساخت‌ها جهت هدایت درست سرمایه‌ها و منابع برای تولید ثروت و ارزش‌افزوده از مزیت‌های موجود و تبدیل این مزیت‌ها به مزیت‌های رقابتی است و تمامی این اهداف محقق نمی‌شود مگر در سایه شناخت دقیق و درست پتانسیل‌های نقاط مختلف کشور در عرصه‌های گوناگون.

یکی از مهمترین بخش‌ها در این بین، بخش معدن و صنایع معدنی است که به واسطه بالا بودن هزینه‌های حمل‌ونقل و لزوم ایجاد زنجیره ارزش در طول استخراج تا حلقه‌های پایانی زنجیره و عدم توان جابجایی معدن، لزوم شناخت پتانسیل‌های معدنی نقاط مختلف اهمیت پیدا می‌کند. در این گزارش، سعی می‌شود با معرفی پتانسیل‌های معدنی استان آذربایجان غربی، رشته فعالیت‌های دارای مزیت نسبی در صنایع معدنی استان پیشنهاد شده تا نمایندگان محترم استانی در تصمیم‌گیری برای ایجاد زیرساخت‌ها و توسعه منطقه‌ای، همچنین هدایت درست سرمایه‌گذاران، اقدامات لازم را مبذول فرمایند.

۱. مبنای این مطالعه، گزارش شماره ۲ «مطالعات پیش‌امکان‌سنجی برای شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در همه رشته‌های صنایع معدنی با توجه به مزیت‌ها و پتانسیل‌های مناطق کشور» مربوط به استان آذربایجان غربی است که توسط دانشگاه صنایع و معادن به سفارش دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه شده است. ضمن کسب اجازه از وزارت مزبور، هدف از تهیه این گزارش، توسط گروه معدن و صنایع معدنی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، آشنایی بیشتر نمایندگان محترم حوزه‌های مختلف استان آذربایجان غربی از پتانسیل‌های معدنی و صنایع معدنی به‌منظور توسعه استان می‌باشد.

وضعیت کلی معادن استان

وضعیت کلی معادن استان آذربایجان غربی در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. معادن استان آذربایجان غربی

رتبه	معادن مهم	تعداد معادن فعال	تعداد اشتغال ایجاد شده (نفر)	نخایر معدنی (هزار تن)	استخراج واقعی سالانه (هزار تن)	ارزش تولیدات (میلیون ریال)	شاخص‌های عملکردی بخش معدن استان			
							متوسط تولید هر معدن (تن)	متوسط تولید سرانه (تن)	نسبت استخراج واقعی به نخایر معدنی (درصد)	
۱	سنگ آهک	۱۶	۲۴۱	۶۱۴,۶۷۳	۱,۷۶۱	۵۹,۵۱۷	۱۱۰,۰۶۲	۷,۳۰۷	۲۴۶,۹۵۹	۰/۲۹
۲	سنگ گچ	۳۳	۳۷۷	۲۳۸,۲۹۹	۷۸۵	۷۴,۴۴۵	۲۳,۷۸۸	۲,۰۸۲	۱۹۷,۴۶۷	۰/۳۳
۳	گرانیت	۳۸	۱۰۱۱	۶۸,۱۹۸	۱۳۶	۱۱۵,۶۲۶	۳,۵۷۹	۱۳۵	۱۱۴,۳۶۸	۰/۲
۴	تراورتن	۳۴	۶۳۱	۱۲,۱۹۴	۱۷۰	۱۳۵,۴۵۰	۵,۰۰۰	۲۶۹	۲۱۴,۶۵۹	۱,۳۹
۵	کانسنگ طلا	۱	۲۷۱	۱۱,۵۰۰	۱,۱۴۹	۷۵,۰۰۰	۱,۱۴۹,۳۲۰	۴,۲۴۰	۲۷۶,۷۵۳	۹/۹۹
۶	مرمریت	۱۹	۳۶۹	۷,۳۳۰	۷۹	۷۷,۲۵۰	۴,۱۵۸	۲۱۴	۲۰۹,۳۵۰	۱/۱
۷	سیلیس	۵	۸۷	۶,۵۷۹	۲۵	۶,۱۰۵	۵,۰۰۸	۲۸۷	۷۰,۱۷۲	۰/۳۸
۸	دولومیت	۴	۲۳	۵,۸۷۹	۶	۱,۲۹۸	۱,۵۰۰	۲۶۱	۵۶,۴۳۵	۰/۱
۹	بازالت صنعتی	۰	۱۱	۴,۱۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰/۰
۱۰	چینی	۲	۶۹	۱,۱۲۱	۱	۷,۲۰۰	۵۰۰	۱۴	۱۰۴,۳۴۸	۰/۰۹
سایر معادن		۴۱	۷۱۶	۱۴۹,۴۱۴	۹۰۶	۷۱,۰۲۷	۲۲,۰۹۸	۱,۲۶۵	۹۹,۲۰۰	۰/۶۱
کل معادن استان		۱۹۳	۳۸۰۶	۱,۱۱۹,۲۸۶	۵,۰۱۸	۶۲۲,۹۱۸	۲۶,۰۰۰	۱,۳۱۸	۱۶۳,۶۶۷	۰/۴۵

مأخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت، مرکز آمار ایران.

همان‌طور که مشاهده می‌شود، معادن استان آذربایجان غربی به‌طور عمده شامل سنگ‌های تزئینی و کانی‌های غیرفلزی است. ولی غالب معادن را سنگ گچ، گرانیت، تراورتن و مرمریت تشکیل می‌دهد که در نوع خود حائز اهمیت است. البته یک کانسنگ طلا در استان نیز وجود دارد که با توجه به ذخیره درخور توجه و ایجاد ارزش‌افزوده بسیار بالا، یکی از نقاط قوت معرفی استان محسوب می‌شود. با توجه به این وضعیت، جدول ۲ فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان آذربایجان غربی قابل پیشنهاد می‌باشد:

جدول ۲. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی استان آذربایجان غربی

ردیف	عنوان سرمایه‌گذاری	شرح ظرفیت بالقوه استان
۱	استخراج و فرآوری خاک طلا	وجود ذخایر معدنی مناسب خاک طلا در استان و نیاز فراوان کشور به شمش طلا سرمایه‌گذاری بیشتر و توسعه این صنعت در استان را ایجاب می‌کند
۲	تولید سنگ‌های ساختمان با کیفیت مطلوب و پیشرفته	واردات تکنولوژی پیشرفته و توانمندسازی نیروی انسانی متخصص برای تولید سنگ‌های ساختمانی با کیفیت و استاندارد بالا در جهت جایگزینی آن با واردات سنگ‌های ساختمانی از خارج کشور و صادرات آن به منطقه با وجود ذخایر معدنی مناسب در استان
۳	ایجاد کارخانجات جدید سیمان	وجود ذخایر قابل توجه آهک در استان از یک طرف و قرار گرفتن استان در همجواری کشورهای عراق و ارمنستان و آذربایجان و راه‌های ارتباطی آن به مناطق مرکزی و غربی کشور، امکان کلی تولید و صادرات محصولات معدنی انواع سیمان (به‌خصوص سیمان ویژه) و کاغذ را فراهم می‌کند
۴	ایجاد کارخانجات جدید کاشی و سرامیک	وجود ذخایر قابل توجه آهک و سایر مواد اولیه در استان از یک طرف و قرار گرفتن استان در همجواری کشورهای عراق و ارمنستان و آذربایجان و راه‌های ارتباطی آن به مناطق مرکزی و غربی کشور، امکان کلی تولید و صادرات محصولات معدنی کاشی و سرامیک را فراهم می‌کند. شایان ذکر است که تولید و سرمایه‌گذاری بیشتر باید به‌منظور صادرات انجام گیرد
۵	ایجاد کارخانجات جدید ظروف چینی و چینی بهداشتی	با توجه به ذخایر معدنی موجود استان به‌عنوان مواد اولیه و دسترسی به بازارهای هدف مناسب صادراتی همچون کشورهای عراق و ترکیه و نیز آذربایجان و همچنین وجود نیروی متخصص در استان، تولید به قصد صادرات را توجیه‌پذیر و اقتصادی می‌نماید
۶	سرمایه‌گذاری در صنایع شیشه جام و محصولات شیشه‌ای	وجود معادن سیلیس در استان و یا نزدیکی استان به معادن سیلیس استان‌های همجوار در کنار سایر پتانسیل‌های اقتصادی و اجتماعی استان و وجود واردات شیشه و نیاز کشور و امکان صادرات آن، سرمایه‌گذاری مزبور را توجیه می‌نماید.
۷	سرمایه‌گذاری در سنگ‌های تزئینی و آنتیک	با توجه به کارخانجات سنگ‌های ساختمانی فراوانی که در استان وجود دارد و ضایعات زیادی که به‌صورت سنگ‌های ریز به‌وجود می‌آید می‌توان با بازیافت و تبدیل آنها به سنگ‌های تزئینی و آنتیک، محصولات جدید و جذابی را تولید و ارائه نمود که ضمن اشتغال‌زایی می‌تواند صادرات صنایع دستی در این حوزه را باعث شود. سنگ‌های تزئینی کاربردهای زیادی در ساختمان‌های مسکونی، اداری، رستوران‌ها، سالن‌های نمایش و ... در داخل و خارج از کشور دارد
۸	سرمایه‌گذاری در استخراج و فرآوری ذخایر معدنی زرنیخ	وجود ذخایر معدنی در استان و نیاز صنعت طلاسازی و صنایع آرایشی و بهداشتی به این ماده معدنی، سرمایه‌گذاری بیشتر درخصوص استخراج و فرآوری این ماده معدنی را در استان فراهم نموده است
۹	سرمایه‌گذاری در عناصر نادر خاکی	یکی از انواع عناصر نادر خاکی استان وجود ذخایر معدنی تالک در استان می‌باشد که با استخراج و فرآوری معادن مزبور می‌توان در زمینه تولیدات پلاستیک، انواع چسب و داروسازی اقدام نمود
۱۰	سرمایه‌گذاری در استخراج و فرآوری ذخایر معدنی میکا	وجود ذخایر معدنی در استان و نیاز صنعت الکترونیک و صنایع الکتریکی به این ماده معدنی، سرمایه‌گذاری بیشتر درخصوص استخراج و فرآوری این ماده معدنی را در استان فراهم نموده است

ردیف	عنوان سرمایه‌گذاری	شرح ظرفیت بالقوه استان
۱۱	سرمایه‌گذاری در استخراج و فرآوری ذخایر معدنی سنگ‌های گرانیتی و کانسار منگنزدار	سنگ‌های گرانیتی میشو و قوشچی غنی از عنصر زیر کنیم (Zr) و نفلین سینیت‌های غنی از گالیم (Ga)، نیوبیوم (Nb)، تانتالیم (Ta) می‌باشند و نیز کانسارهای آهن منگنزدار بالای گدازه‌های بالشی در محدوده‌های افیولیتی خوی دارای آنومالی وانادیوم می‌باشند. در نتیجه با استخراج و فرآوری محصولات معدنی مزبور می‌توان مواد اولیه لازم برای مصرف در داخل کشور در جهت تولید محصولات صنایع معدنی ذیربط تأمین نمود

در کنار فرصت‌های سرمایه‌گذاری در رشته فعالیت‌های صنایع معدنی، با توجه به برخی عناصر نادر خاکی همچون وجود دریاچه ارومیه سرشار از نمک دریایی در استان، زمینه‌های سرمایه‌گذاری در ارتباط با استخراج و فرآوری عناصر نادر خاکی و استحصال نمک دریایی و منیزیم از آب دریاچه نیز امکان‌پذیر است که مطابق جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳. پتانسیل‌های معدنی استان در مواد مختلف

نام ماده معدنی	توضیحات	محل وجود ماده معدنی	میزان ذخایر پیش‌بینی شده	مصارف عمده صنعتی
سنگ‌های آنتیک	سنگ‌های آنتیک از به هم چسباندن ضایعات سنگ‌های تزئینی تراورتن به همدیگر تولید شده و دارای ترکیب شیمیایی $CaCO_3$ می‌باشد	در تمام استان‌هایی که معادن سنگ‌های تراورتن وجود دارد یا در حاشیه شهرک‌های صنعتی یا واحدهای فرآوری سنگ که ضایعات ایجاد می‌کنند و در حاشیه هر واحد دپو می‌شود	۳۴۳،۷۲۱ هزارتن	سنگ‌های آنتیک که معمولاً از چند قطعه سنگ ضایعاتی با رنگ‌های مختلف ساخته شده در فرهنگسراها، در ورودی هتل‌ها، حمام‌های سونا، مراکز فرهنگی و هنری و ... کاربرد دارد. لازم به یادآوری است که قیمت تمام شده سنگ‌های آنتیک ارزان بوده و کاملاً توجیه اقتصادی دارد لکن قیمت فروش آن به دلایل گوناگون بسیار بالا می‌باشد
عناصر نادر خاکی	عناصر نادر خاکی به دو دسته سبک و سنگین تقسیم می‌شود. در دسته سبک هفت عنصر یوروپیم، ساماریم، پرومیتیم، نئودیمیم، پرازدیمیم، سدیم و لانتانیم و در دسته سنگین عناصر	میشو و قوشچی - شاه کوه و دهسلم - شیرکوه - چاه‌کلب - کوه‌های طارم - اسفوردی در گزستان، زیرگان، لکه سیاه، سه چاهون، چاهون، فیروزی، چاه گز، شمال شرقی چاه گز،	—	به‌علت خواص مشابه، عناصر نادر خاکی به سختی از هم جدا می‌شوند و کاربرد آنها به‌صورت گروهی یا ترکیبی از چندین عنصر می‌باشد. توریم با عناصر نادر خاکی همراه خود، برای اولین بار در سده ۱۸۰۰ در تولید پوشش گازهای گداخته مورد استفاده قرار گرفت. از دیگر کاربردهای عناصر نادر خاکی

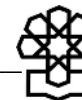
نام ماده معدنی	توضیحات	محل وجود ماده معدنی	میزان ذخایر پیش‌بینی شده	مصارف عمده صنعتی
	اکتینیم، ایتریمیم، توریم، اربیم، دیپروزیم، تریمیم و گادولینیم قرار دارد	شمال شرق آریز، شکرآب، میشدوان و شرق مبارکه - زرین و خرانق		می‌توان به کاربرد آنها در سنگ‌های آتش‌زنه، قوس‌های کربنی، ترکیبات ساینده، صنایع شیشه‌سازی و سرامیک‌سازی نام برد. آلیاژ Mischmetal ترکیبی از ۵۱ تا ۵۳ درصد Ce، ۲۲ تا ۲۵ درصد La، ۱۵ تا ۱۷ درصد Tb، ۳ درصد Y و ۵ درصد Fe می‌باشد که اصولاً در تولید سنگ‌های آتش‌زنه و استیل مقاومت بالا و آلیاژ با مقاومت پایین استفاده می‌شود
نمک دریایی و منیزیم	—	دریاچه ارومیه	—	مصارف پتروشیمی، غذایی و قابل استفاده در صنایع نسوز، صنایع هوا، فضا و هلیکوپترسازی

مأخذ: سازمان زمین‌شناسی کشور.

البته با مراجعه به آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، اداره صنایع و معادن استان یکسری مجوزهای صنایع معدنی و فرآوری را صادر کرده که در سرمایه‌گذاری‌های بعدی باید به ظرفیت این واحدها و میزان نیاز منطقه و کشور توجه ویژه کرد. جدول ۴ آمار کلی این مجوزها و واحدهای فعال را نشان می‌دهد.

جدول ۴. طرح‌های در دست اجرا و واحدهای فعال در زمینه‌های مختلف صنایع معدنی استان آذربایجان غربی

ردیف	نام محصول یا گروه محصولات (فرصت)	طرح‌های در حال اجرا			واحدهای فعال			دلایل پیشنهاد محصول به‌عنوان فرصت					
		تعداد	ظرفیت اسمی سالیانه	واحد سنجش	تعداد	ظرفیت اسمی سالیانه	واحد سنجش	نیاز استان (وجود بازار استانی)	نیاز استان‌های همجوار (وجود بازار منطقه‌ای)	نیاز کشور (وجود بازار در کشور)	وجود ماده اولیه برای تولید محصول	وجود صنایع بالادست	وجود صنایع پایین دست
۱	انواع سنگ دانه‌بندی شده	۶	۷۶۲,۲۰۰	تن	۳	۱۴۵,۰۰۰	تن				*		*
۲	سنگبری سنگ‌های گرانیتی	۱۵	۱,۸۲۷,۰۰۰	مترمربع	۱۷	۶۷۵,۰۰۰	مترمربع				*		*
۳	سنگبری سنگ ماربلی یا غیرگرانیتی	۲۱	۲,۱۳۱,۵۰۰	مترمربع	۸	۲۱۰,۵۰۰	مترمربع				*		*
۴	مصنوعات سنگی	۱	۱۰,۰۰۰	تن	-	-	-				*		*
۵	ACC گازی بتن سبک	۴	۷۷۰,۰۰۰	تن	-	-	-	*			*		*
۶	فرآورده‌های کک از زغال‌سنگ	۱	۵۰۰۰	تن	-	-	-	*			*		*
۷	آجرهای نسوز	۱	۹,۰۰۰,۰۰۰	عدد	۱	۵۰۰,۰۰۰	عدد	*			*		*
۸	تولید آلومینا	۰	۰	تن	۰	۰	تن	*			*		*
۹	پودر باریت	۲	۶۵,۰۰۰	تن	۱	۲۵,۰۰۰	تن				*		*
۱۰	فروسیلیسیوم با عیار بالای ۷۵ درصد	۱	۲۵,۰۰۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۱۱	فروسیلیسیوم با عیار کمتر از ۷۵ درصد	۰	۰	تن	۰	۰	تن	*			*		*
۱۲	فروتیتانیم	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۱۳	آهک هیدراته	۱	۵,۰۰۰	تن	۰	۰	تن	*			*		*
۱۴	الیاف بازالتی	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۱۵	سدیک فرآوری فلدسپات و پتاسیک	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۱۶	تولید بریکت	۰	۰	تن	۰	۰	تن	*			*		*

ردیف	نام محصول یا گروه محصولات (فرصت)	طرح‌های در حال اجرا			واحدهای فعال			دلایل پیشنهاد محصول به عنوان فرصت					
		تعداد	ظرفیت اسمی سالیانه	واحد سنجش	تعداد	ظرفیت اسمی سالیانه	واحد سنجش	نیاز استان (وجود)	نیاز استان‌های همجوار (وجود بازار (منطقه‌ای)	نیاز کشور (وجود بازار در (کشور)	وجود ماده اولیه برای تولید محصول	وجود صنایع بالادست	وجود صنایع پایین دست
۱۷	تولید ژئولیت از پوزلان	۰	۰	تن	۰	۰	تن	*			*		
۱۸	آجر شیلی	۰	۰	هزار قالب	۰	۰	هزار قالب	*			*		
۱۹	تولید نانو آلومینا	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۲۰	دانه بندی و فرآوری سیلیس	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۲۱	استحصال منیزیم از دولومیت	۰	۰	تن	۰	۰	تن	*			*		
۲۲	تولید سرامیک‌های مدرن	۰	۰	مترمربع	۰	۰	مترمربع				*	*	*
۲۳	تولید پرلیت دانه بندی شده	۳	۳۹,۰۰۰	تن	۰	۰	تن				*	*	*
۲۴	تولید فروکروم کم کربن	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		
۲۵	آجر فشرده (حمالی)	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*	*	
۲۶	بتن پیش ساخته جهت سوله سازی و سالن	۰	۰	تن	۰	۰	تن	*			*		
۲۷	کاشی و سرامیک ضد یخ	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۲۸	RCCP بتن (بتن غلطکی جاده و خیابان سازی)	۰	۰	تن	۰	۰	تن				*	*	
۲۹	قطعات پیش ساخته بتنی سبک و قابل استفاده در منازل	۱۹	۱۹,۵۲۹,۹۰۵	مترمکعب	۵۷	۱,۶۰۸,۲۰۰	مترمکعب				*	*	*
۳۰	ملات خشک	۴	۴۹۴,۴۰۰	تن	۰	۰	تن				*		*
۳۱	قیر دمیده	۳	۸۵,۹۵۰	تن	۲	۲۲,۰۰۰	تن	*			*		*
۳۲	بتن سبک گازی	۴	۷۷۰,۰۰۰	تن	۰	۰	تن	*			*		*

دلایل پیشنهاد محصول به عنوان فرصت							واحدهای فعال			طرح‌های در حال اجرا			نام محصول یا گروه محصولات (فرصت)	ردیف
فراهم بودن امکان صادرات	وجود صنایع پایین دست	وجود صنایع بالادست	وجود ماده اولیه برای تولید محصول	نیاز کشور (وجود بازار در کشور)	نیاز استان‌های همجوار (وجود بازار منطقه‌ای)	نیاز استان (وجود استانی)	واحد سنجش	ظرفیت اسمی سالیانه	تعداد	واحد سنجش	ظرفیت اسمی سالیانه	تعداد		
			*			*	تن	۰	۰	تن	۰	۰	CLC بلوک بتن سبک	۳۳
			*			*	تن	۰	۰	تن	۰	۰	فرومگنز	۳۴
			*			*	تن	۰	۰	تن	۰	۰	تولید آلومینا از نفلین سینیت	۳۵
					*	*							تولید دستگاه سیم برش	۳۶
					*	*							تولید سیم برش	۳۷
					*	*							تولید انواع مته‌های حفاری	۳۸
					*	*							تولید انواع دیسک برش	۳۹
			*		*	*	تن	۱۰۰۰	۱	تن	-	-	شمش آلومینیم	۴۰
			*	*			کیلوگرم	۲,۲۳۵	۲	کیلوگرم	۵,۸۰۴	۳	شمش طلا	۴۱
				*		*							انواع نانوفیلتر	۴۲
					*	*	تن			تن			تولید پودر انواع فلزات	۴۳

مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

همان‌طور که مشاهده می‌شود، استان آذربایجان غربی، یکی از استان‌های معدن‌خیز ولی با تنوع محدود، در سطح کشور محسوب می‌شود که با توجه به پتانسیل‌های معدنی و زیرساخت‌های موجود استان به مزیت‌های سرمایه‌گذاری شکل گرفته در استان در زمینه معدن و صنایع معدنی، لازم است مورد توجه بیشتر قرار گیرد. براساس ظرفیت‌های معادن موجود در استان می‌توان مزیت‌های سرمایه‌گذاری ذیل را مناسب ارزیابی کرد:

- استان آذربایجان غربی با جایگاه سوم کشوری به دلیل وجود ۴۹ نوع ماده معدنی، از قابلیت کافی جهت ایجاد واحدهای فرآوری با تکنولوژی بالا در زمینه‌های طلا، سنگ‌های ساختمانی میکا سنگ‌های گرانیتی و کانسار منگن‌دار به منظور صادرات برخوردار می‌باشد. بنابراین هدایت سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها می‌تواند نسبت به دیگر صنایع معدنی از مزیت بالاتری برخوردار باشد. البته وجود انواع کارخانجات سنگبری، پودر باریت، قطعات پیش‌ساخته بتنی و همچنین ارائه مجوزهای لازم برای احداث سنگبری ماربلی، فرآورده‌های کک، آهک هیدراته، پرلیت دانه‌بندی شده و شمش طلا، شاید مصداق همین موضوع باشد. ولی باید پس از این، صدور مجوزها و مشوق‌ها در جهت ایجاد زنجیره ارزش و استخراج مواد معدنی از کانسارهای موجود در استان هدایت شود تا صنایع معدنی پایدار در استان شکل گیرد. همانند کارخانجات سیمان، کاشی و سرامیک، چینی بهداشتی، صنایع مربوط به عناصر نادر خاکی، فرآوری میکا و کانسار منگن‌دار.

- وجود ۹ گمرک و ۸ بازارچه مرزی و موقعیت استراتژیک این استان به دلیل مرز مشترک با سه کشور ترکیه، عراق و آذربایجان، بهترین مزیت نسبی برای ایجاد صنایع معدنی همچون سیمان، ظروف چینی و چینی بهداشتی، شیشه و محصولات بسته‌بندی است، چرا که مهمترین جزء هزینه‌های صادراتی، هزینه حمل‌ونقل است که در این استان تقریباً به کمترین میزان می‌رسد.

- وجود دریاچه ارومیه می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد انواع صنایع استحصال و فرآوری مواد معدنی همچون نمک دریایی، منیزیم باشد که منیزیم جزء مواد استراتژیک صنعتی محسوب می‌شود.

- وجود رگه‌های شناخته شده عناصر خاکی همچون تالک، سرمایه‌گذاری در زمینه تولید پلاستیک و انواع چسب و صنایع داروسازی را توجیه‌پذیر می‌کند.

منبع و مأخذ

- دانشگاه صنایع و معادن.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۳۱۷۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: مطالعات پیش‌امکان‌سنجی برای شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان آذربایجان غربی در بخش معدن و صنایع معدنی

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه معدن و صنایع معدنی)

تهیه و تدوین: حسن عبدالله‌زاده

ناظر علمی: فرید دهقانی

متقاضی: معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۶/۱۸